

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๙๙
วันเสาร์ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญรับฟังคำชี้แจงประกอบคำขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญ จากกลุ่มที่ ๙ คณะรัฐมนตรี สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ที่ประชุมคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาเกี่ยวกับการรับฟังคำชี้แจงประกอบคำขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญจาก กลุ่มที่ ๙ คณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเสนอคำขอฯ ตามมาตรา ๓๖ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ นั้น นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้เป็นผู้มาชี้แจงเหตุผลประกอบคำขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญ ได้กล่าวชี้แจงว่า คณะรัฐมนตรีมีการเสนอขอแก้ไขจำนวนทั้งสิ้น ๑๑๗ ประเด็น ซึ่งนอกจากเสนอความคิดเห็นและคำขอปรับแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นประเด็นสำคัญแล้ว ยังมีความคิดเห็นในภาพรวมของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งแนวทางของนายกรัฐมนตรี และข้อสังเกตทั่วไป เสนอมายังคณะกรรมการการยกร่างฯ ทั้งนี้ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญด้วย ดังนี้

๑. ความคิดเห็นในภาพรวมของคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีเห็นว่าสมควรพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อความสมบูรณ์และเหมาะสมสมควรแก้ไข ถ้อยคำในบางมาตรา ตัดทอนบางเรื่อง เพิ่มเติมเรื่องใหม่ และนำบางเรื่องไปบัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น เพื่อให้รัฐธรรมนูญมีจำนวนหลายมาตราและข้อความยืดยาวเกินไป

๒. แนวทางของนายกรัฐมนตรี

๑) บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญควรสะท้อนหลักคิดที่ให้ยึดประเทศไทยและประชาชนเป็นศูนย์กลางและให้ความสำคัญแก่ประเทศไทยและประชาชน

๒) รัฐธรรมนูญควรสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของสังคมไทยซึ่งมีปัญหาหรือวิกฤตที่มีลักษณะเฉพาะ ขณะเดียวกันก็ต้องสะท้อนให้เห็นเอกลักษณ์ของตนเอง เช่น การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ไม่ขัดแย้งกับหลักการสากลด้วย

๓) บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญต้องไม่เป็นเครื่องมือให้นำไปใช้เป็นเหตุก่อความขัดแย้ง สังคม ปัญหาต่าง ๆ ต้องมีทางออก มีหนทางให้ผู้ปฏิบัติ โดยเฉพาะในยามวิกฤต

๔) การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการบริหารราชการแผ่นดิน

๕) บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญไม่ควรยืดยาว

๓. ข้อสังเกตทั่วไปของคณะรัฐมนตรี

๑) ข้อความบางมาตราที่ยืดยาว หรือฟุ่มเฟือยเกินจำเป็น บางมาตราไม่ชัดเจน

๒) บางมาตราอาจเป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดินและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่กล้าตัดสินใจ ไม่กล้าดำเนินการเพราะเกรงว่าจะละเมิดรัฐธรรมนูญ

๓) การมีองค์กรหรือคณะกรรมการตามรัฐธรรมนูญหรือที่รัฐธรรมนูญระบุให้ไปจัดตั้งขึ้น ภายในเวลาที่กำหนดเกิดขึ้นใหม่จำนวนมากภายในเวลาใกล้เคียงกัน จึงน่าจะเป็นภาระด้านงบประมาณ

๔) กลไกและมาตรการบางเรื่องเสี่ยงต่อการทำให้รัฐบาลขาดเสถียรภาพและการเมืองอ่อนแอ พรรคการเมืองเองก็อาจจัดตั้งกลุ่มการเมืองเป็นตัวแทน (nominee) เพื่อแย่งกันดำเนินการทางการเมือง

๕) บทบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิรูปมีรายละเอียดมาก และควรให้ความสำคัญกับแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพของงานเป็นลำดับแรก มิฉะนั้นรัฐบาลในอนาคตอาจถูกผูกมัดหรือปิดล้อมด้วยกรอบนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้านหนึ่งและกรอบการปฏิรูปที่ละเอียดและเคร่งครัด อีกด้านหนึ่งยากต่อการกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินของตนเองตามความจำเป็นของสถานการณ์ในอนาคต

๔. ความคิดเห็นและคำขอปรับแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นประเด็นสำคัญ
ประกอบด้วย

ร่างมาตรา ๖๒ เรื่อง การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และแผนอื่น จะต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการเพื่อนำความคิดเห็นนั้นไปประกอบการพิจารณา โดยคำนึงถึงพื้นที่ทางประวัติศาสตร์และพื้นที่ทางวัฒนธรรมนั้น คณะรัฐมนตรีเห็นควรตัดออก เนื่องจากคำว่า “แผนอื่น” หมายถึง แผนใดบ้าง คำว่า “อย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการ” ทุก ๆ หน่วยงานเห็นว่ามีความเสี่ยงเกินไปเพราะไม่มั่นใจว่าจะต้องทำอะไรจึงจะทั่วถึง และคำว่า “พื้นที่ทางประวัติศาสตร์และพื้นที่ทางวัฒนธรรม” นั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงไม่เข้าใจว่าเป็นพื้นที่ใด

ร่างมาตรา ๗๕ เรื่อง การปฏิบัติตนของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้นำอื่นในภาครัฐต้องปฏิบัติหรือไม่กระทำการนั้น คณะรัฐมนตรีเห็นควรตัดออกทั้งมาตรา เนื่องจากถ้อยคำในมาตรานี้ยังไม่ชัดเจนและอาจถกเถียงกันได้ เช่น ศีลธรรม หลักศาสนา หมายถึงอะไร ซึ่งอาจเป็นมูลฐานนำไปกล่าวหาฟ้องร้องหรือกลั่นแกล้งกันได้โดยง่าย

ร่างมาตรา ๑๓๐ เรื่อง การเสนอรายชื่อคณะรัฐมนตรีให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบก่อนแต่งตั้งนั้น คณะรัฐมนตรีเห็นควรตัดวรรคสองออก เนื่องจากเป็นเรื่องปฏิบัติได้ยาก และใช้เวลาดำเนินการตามขั้นตอนยาวนานเกินไป

ร่างมาตรา ๑๕๔ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่พลเมืองผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้เข้าชื่อเสนอต้องเป็นอันตกไป สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมด อาจร้องขอให้มีการออกเสียงประชามติให้ได้ข้อยุติเด้นั้น คณะรัฐมนตรีเห็นควรตัดออก เพราะว่าการหาจำนวนสมาชิกหนึ่งในสิบหรือจำนวนหกสิบเจ็ดคนนั้นไม่ใช่เรื่องยาก ในที่สุดจะนำไปสู่การออกเสียงประชามติอย่างพร่ำเพรื่อและสิ้นเปลืองงบประมาณ

ร่างมาตรา ๑๙๓ เรื่อง การทำหนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่น ๆ กับนานาประเทศ หรือองค์ระหว่างประเทศนั้น หน่วยงานที่มีการทำความตกลงกับต่างประเทศเป็นประจำมีหนังสือแจ้งว่าบทบัญญัติในมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวที่ใช้อยู่ในปัจจุบันให้ความมั่นใจในการปฏิบัติราชการได้ดีอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามกระทรวงการต่างประเทศได้เสนอขอแก้ไขร่างมาตรานี้ คณะรัฐมนตรีจึงเสนอตามร่างที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอมา โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ร่างมาตรา ๒๐๗ เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการโดยคณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการโดยระบบคุณธรรมนั้น คณะรัฐมนตรีเห็นควรตัดออก เนื่องจากการเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นจะทำให้แก้ไขได้ยาก ในอนาคตวิธีการนี้อาจจะไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุดและจะทำให้แก้ไขได้ยาก อีกประการหนึ่งก็คือเป็นการบังคับใช้เฉพาะข้าราชการพลเรือนอาจจะมีคำถามได้ว่าเหตุใดจึงไม่ใช้บังคับกับข้าราชการประเภทอื่นด้วย

ร่างมาตรา ๒๒๒ เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร หรือศาลอื่นนั้น คณะรัฐมนตรีเห็นว่า คณะกรรมการที่มีหน้าที่วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ควรกำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นประธานเช่นเดิม และเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องชี้ขาดอำนาจศาลที่ขัดแย้งกัน จึงควร เป็นเรื่องของศาลที่จะพิจารณากันเอง

ร่างมาตรา ๒๗๕ เรื่อง การควบรวมผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติเข้าด้วยกันนั้น คณะรัฐมนตรีเห็นว่าในเวลานี้ควรจะแยกเป็นสององค์กรเช่นเดิมไปก่อน เนื่องจาก หากมีการแยกเป็นสองหน่วยงานจะทำให้ต้องเสียเวลาและเหนื่อยกับการชี้แจงหรืออธิบายเรื่องดังกล่าวกับ หน่วยงานต่างประเทศ

ร่างมาตรา ๒๗๙ เรื่อง การกำหนดให้มีสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์การปฏิรูปและการปรองดองแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีเห็นว่า การกำหนดให้มีสององค์กรนั้น อาจจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้น จึงเห็นควรให้นำอำนาจหน้าที่และการสร้าง ความปรองดองมารวมไว้ในองค์กรเดียวกันและปรับปรุงอำนาจหน้าที่ให้เหมาะสม

นางสาวดวงจิตร์ ก่อเจริญวัฒน์

วิทยาการชำนาญการพิเศษ

ผู้สรุปผลการประชุม

ว่าที่เรื่อตรี ยุทธนา สำเภาเงิน

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

ตามข้อบังคับ ฯ ข้อ ๘๗

ผู้ตรวจทาน

